За всички конст. съдии
по к.д. 22/13 г.
13.11.13 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Г.д. № 23/ к.д. 22/2013
Дата 02.12.2013

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието и храните

Изх. № ПД-706
18.11.2013 г.

ДО Г-Н ДИМИТЪР ТОКУШЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На № ПД-706/18.11.2013 г. на МЗХ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТОКУШЕВ,

Във връзка с Ваше писмо, рег. № ПД-706 от 18.11.2013 г. на МЗХ, с приложено искане от 55 народни представители от 42 - то Народно събрание за установяване на противоконституционност на Решението на Народното събрание за налагане на мораториум върху придобиването на правото на собственост върху земя на територията на Република България от страна на чужденци и чуждестранни юридически лица до 01.01.2020 г. и копие от Определение на Конституционния съд от 14.11.2013 г. по образуваното конституционно дело № 22/2013 г., Министерство на земеделието и храните изразява следното становище:

С Решение на Народното събрание от 22.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 93 от 25.10.2013 г.) е възложено на Министерския съвет да предприеме всички необходими действия и актове по обявяване на мораториум върху придобиването на право на собственост върху земя на територията на Република България от страна на чужденци и чуждестранни юридически лица до 01.01.2020 година.

Съгласно чл. 22, ал. 1 от Конституцията на Република България /в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз/, чужденци и чуждестранни юридически лица могат да придобиват право на собственост върху земя при условията, произтичащи от присъединяването на Република България към Европейския съюз или по силата на международен договор, ратифициран, обнародван и влязъл в сила за Република България, както и чрез наследяване по закон.

Съгласно Приложение VI, „Списък по чл. 20 на Протокола: Преходни мерки, България" от Договора за присъединяване на Република България и Румъния към Европейския съюз, (Обн. ДВ, бр. 97 от 2007 г.), в § 3 „Свободно движение на капитали", т. 2 е посочено, че България може да запази в сила за срок от седем години от датата на присъединяване ограниченията, съществуващи в нейното законодателство към датата на подписване на Договора за присъединяване, по отношение на придобиването на право на собственост върху земеделска земя, гори и горска земя от граждани на друга държава - членка, от граждани на държавите, страни по Споразумението за Европейска икономическо пространство, и от юридически лица, учредени в съответствие със законите на друга държава - членка или на държава, страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство. Посоченият ограничителен срок от 7 години изтича на 01.01.2014 година.

Решението на Народното събрание, с което е възложено на Министерския съвет да предприеме всички необходими действия и актове по обявяване на мораториум върху придобиването на право на собственост върху земя на територията на Република България от страна на чужденци и чуждестранни юридически лица до 01.01.2020 г. е в противоречие с разпоредбите на чл. 22, ал. 1 и чл. 85, ал. 3 от Конституцията на Република България, в частта която се отнася до граждани и юридически лица на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство и ще доведе до нарушаване на условията по Договора за присъединяване на Република България и Румъния към Европейския съюз. Конституцията, както и Договора за присъединяване на Република България и Румъния към Европейския съюз, имат върховенство спрямо националното законодателство в случай на противоречие.

Удължаването на ограничителния срок за закупуване на земя от чужденци и чуждестранни юридически лица от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство по същество представлява изменение на Договора за присъединяване на Република България и Румъния към Европейския съюз, което изисква предприемане на съответната инициатива за изменение на същия и последваща ратификация по съответния ред.

На следващо място в решението няма ясно разграничение между граждани и юридически лица от Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и всички останали. Разпоредбата на чл. 22 от Конституцията на Република България в сегашната си редакция съдържа забрана за продажба на земеделска земя и на горски територии на чужденци и чуждестранни юридически лица извън Европейския съюз, като е дадена възможност това ограничение да отпадне, но само със закон за ратифициране на международен договор, приет с мнозинство от две трети от всички народни представители. Към момента България няма подписани и ратифицирани такива двустранни споразумения.

Основните положения, заложени в чл. 22 от Конституцията на Република България са възпроизведени в чл. 23 от Закона за горите по отношение на продажбата на горски територии на чужденци и чуждестранни юридически лица. Съгласно чл. 23, ал. 3 от Закона за горите граждани на държавите - членки на Европейския съюз, и на държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, могат да придобиват право на собственост върху горски територии по реда на този закон след изтичането на срока, определен в Договора за присъединяване на Република България и Румъния към Европейския съюз, т. е след 01.01.2014 година.

Предвид гореизложеното, считам искането на 55-те народни представители за обявяване противоконституционността на Решението на Народното събрание от 22.10.2013 г., (Обн. ДВ, бр. 93 от 25.10.2013 г.) за налагане на мораториум върху придобиването на правото на собственост върху земя на територията на Република България от страна на чужденци и чуждестранни юридически лица до 01.01.2020 г., за основателно.

С УВАЖЕНИЕ,

ПРОФ. ДСН ДИМИТЪР ГРЕКОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ